

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-07

Nr.

I

Nr.

DĖL PATIKSLINTO VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Aplinkos ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymą“ pakeitimo projektą (toliau – Projektas). Projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas.

Projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo (2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2783 redakcija) (toliau – KKV įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 1, 4 ir 5 dalių, 14 straipsnio 5 ir 6 dalių ir 17 straipsnio nuostatas, kuriose nurodyta, kad Vyriausybė suteiks įgaliojimus valstybės institucijoms įgyvendinti konkrečias įstatymo nuostatas, kurių dauguma įsigalioja š. m. liepos 15 d.

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Įgyvendinant KKV įstatymo 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija įgaliojamos derinti aplinkos ministro tvirtinamą Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų (šiltnamio efektą sukeliančias dujas išmetančių įrenginių valdytojai ir orlaivių naudotojai), kuriems suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, sąrašą.

Įgyvendinant KKV įstatymo 13 straipsnio 1 ir 4 dalių nuostatas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija įgaliojama, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus ir Vyriausybės nutarimų projektus dėl metinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo kvotos vienetų (toliau – metinis ŠESD kvotos vienetas) ir (ar) absorbuojamų vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių sudarymo su kitomis valstybėmis narėmis pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2018/842](#), kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybės narės nustatomos įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 525/2013](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2023/857](#), 5 straipsnyje dėl metinių ŠESD kiekio vienetų ir 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2018/841](#) dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 525/2013](#) ir Sprendimas [Nr. 529/2013/ES](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. balandžio 19 d. Europos

Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES](#)) 2023/839, 12 straipsnyje dėl absorbuojamo ŠESD kiekio vienetų perdavimo kitai valstybei narei nustatytus reikalavimus.

Igyvendinant įstatymo 13 straipsnio 5 dalį, Aplinkos ministerija įgaliojama nustatyti metiniams ŠESD kiekio mažinimo ir absorbuojamo jų kiekio įsipareigojimams taikomų lankstumo priemonių naudojimo tvarką.

Igyvendinant KKV įstatymo 14 straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatas, Aplinkos ministerija įgaliojama teikti Vyriausybei išmetamų ŠESD kiekio mažinimo ir (ar) absorbavimo vienetų vertės rinkos kainos analizę, aplinkosauginės ir finansinės naudos reikšmingumo pagrindimą, kai metinių ŠESD kvotos vienetų ir (ar) absorbavimo vienetų perkančioji valstybė ar jos įgaliotas asmuo siūlo sudaryti sandorį, už kurį būtų atsiskaitoma nauju ilgalaikiu materialiuoju turtu. Vyriausybei priėmus sprendimą dėl metinių ŠESD kvotos vienetų ir (ar) absorbavimo vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorio sudarymo, Aplinkos ministerijai pasirašyti šių vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartį ir turto priėmimo-perdavimo aktą.

Igyvendinant KKV įstatymo 17 straipsnio nuostatas, Aplinkos ministerija ir Energetikos ministerija įgaliojamos patvirtinti nacionalinę politikos ir priemonių, susijusių su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie neigiamų klimato kaitos padarinių, poveikio vertinimo, ŠESD kiekio prognozių ir ataskaitų rengimo ir teikimo sistemą, paskirti atsakingas institucijas už politikos ir priemonių poveikio vertinimą ir modeliavimu pagrįstą iš atskirų šaltinių dėl žmogaus veiklos išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio prognozavimą.

Igyvendinant galiojančio KKV įstatymo 12⁴ straipsnį, reglamentuojantį nacionalinę išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų prognozių rengimo sistemą, įgaliojimai buvo suteikti Aplinkos ministerijai. Tačiau įvertinus, kad pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai ([EB](#)) Nr. 663/2009 ir ([EB](#)) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [94/22/EB](#), [98/70/EB](#), [2009/31/EB](#), [2009/73/EB](#), [2010/31/ES](#), [2012/27/ES](#) ir [2013/30/ES](#), Tarybos direktyvos [2009/119/EB](#) ir ([ES](#)) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas ([ES](#)) Nr. 525/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva ([ES](#)) 2023/2413, reikalavimus nacionaliniam energetikos ir klimato srities veiksmų (toliau – NEKSV) planui parengti reikalaujama rengti integruotas energetikos ir ŠESD kiekio prognozes ir kas dveji metai teikti NEKSV planų vykdymo ataskaitas. Atsižvelgiant į tai, kad už NEKSV plano rengimą ir jo ataskaitų teikimą Europos Komisijai pagrindinės atsakingos Energetikos ministerija ir Aplinkos ministerija, siūloma Vyriausybei už KKV įstatymo 17 straipsnio nuostatų įgyvendinimą įgalioti šias ministerijas.

Projekte paliekama galiojanti nuostata Aplinkos ministerijai registruoti apskaitoje Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklausančius metinius ŠESD kvotos vienetų, absorbavimo vienetų ir apyvartinius taršos leidimus. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Disponavimo įstatymas) 3 straipsnio nuostatomis, minėti vienetai ir apyvartiniai taršos leidimai laikytini valstybės nematerialiuoju turtu, kuris apskaitomas Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų registre esančiose Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančiose sąskaitose, kurių nacionalinis administratorius – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos projektų valdymo agentūra. Todėl Aplinkos ministerijai svarbus aiškus teisinis pagrindas nematerialiajam turtui įtraukti į turto apskaitą, tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatas, vykdyti tolimesnes ūkines operacijas ir pagal poreikį rengti ir Vyriausybei teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus dėl metinių ŠESD kvotos vienetų ir (ar) absorbavimo vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių sudarymo su kitomis valstybėmis narėmis.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – valstybės institucijoms, atsižvelgiant į jų kompetenciją ir vykdomas funkcijas, suteikti įgaliojimus įgyvendinti pakeisto KKV įstatymo nuostatas, kurias jos įgyvendino ir iki minėto įstatymo pakeitimo.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Projektu nustatomas KKV įstatymo nuostatų įgyvendinimo įgaliojimus valstybės institucijos iš esmės vykdė ir iki įstatymo pakeitimo patvirtinimo, todėl kaštai ir nauda iš esmės nesikeičia.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Aplinkos ministerija koordinuoja Lietuvos išmetamų ŠESD mažinimo ir absorbavimo vienetų tikslų vykdymą, su kitomis ministerijomis rengia ir teikia ataskaitas Vyriausybei, Seimui, JT Bendrosios klimato kaitos konvencijos sekretoriui, Europos Komisijai ir skelbia viešai visuomenei susipažinti.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (*nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos*).

☒ Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☒ Projektu įgyvendinamos 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2003/87/EB](#), nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą [96/61/EB](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/958](#) ir 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/959](#) 10a ir 11 straipsnių nuostatos, susijusios su nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimu, ir įgyvendinamos Reglamento [\(ES\) 2018/841](#) 12 straipsnio dėl absorbuojamo ŠESD kiekio vienetų perdavimo kitai valstybei narei ir Reglamento [\(ES\) 2018/842](#) 5 straipsnio dėl metinių ŠESD kiekio vienetų perdavimo kitai valstybei. Pateiktos minėtų direktyvų, Reglamento [\(ES\) 2018/841](#) 12 straipsnio, Reglamento [\(ES\) 2018/842](#) 5 straipsnio, Reglamento [\(ES\) 2018/1999](#) ir Projekto atitikties lentelės², kurios paskelbtos ir Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS). Siekiant užtikrinti visišką minėtų Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės papildomai pakeisti šiuos teisės aktus:

1) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymą Nr. D1-231 „Dėl Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ir prekybos jais tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. vasario 26 d. įsakymą Nr. D1-168 „Dėl Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir orlaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo, stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 16 d. įsakymą Nr. D1-56 „Dėl Jūrų transporto išmetamo anglies dioksido kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

4) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. vasario 2 d. įsakymą Nr. D1-64 „Dėl Nacionalinės išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos, prognozių, prisitaikymo prie klimato kaitos, strateginių dokumentų įgyvendinimo, klimato kaitos priemonių finansavimo duomenų rinkimo, ataskaitų rengimo ir informacijos teikimo sistemos nustatymo“.

7. Notifikavimas³ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai.

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

¹ [Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

³ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ [Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos

- ☒ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.
☐ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas¹ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas², kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai³; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra⁴*).

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

- ☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.
☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti teisės aktus, nurodytus 6 punkte.
☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projekte naujų sąvokų nėra.

☐ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

Projekte neregamentuojamas asmens duomenų naudojimas

13. Konsultavimasis su visuomene portalo *Mano Vyriausybė* interneto svetainėje *E. pilietis* (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje *epilietis.lrv.lt*, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. d. iki 202.. m. d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*) (**arba** Projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje *epilietis.lrv.lt*, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba** galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*)).

Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinusius paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

¹ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

² [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

³ [Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai \(ex ante\) vertinimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

☒ Projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), Nr. 24-11348.

Derinimo terminas: remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 28.1 punkte nurodytu atveju, ir tai, kad dėl ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos Direktyvų [2023/958](#) ir [2023/959](#) perkėlimo į nacionalinius teisės aktus vėlavimo Europos Komisija pradėjo pažeidimo procedūrą Lietuvai (OP Nr. INFR(2024)0081 ir OP Nr. INFR(2024)0082), Projektas buvo derintas skubos tvarka.

Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Finansų, Susisiekimo ir Žemės ūkio ministerijos Projektą suderino be pastabų. Projektas ir jo teikimo raštas patikslinti pagal visas Teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir darbo tvarka suderinti.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupė (vadovė – Vilija Augutavičienė, tel. +370 68617484, el. p. Vilija.Augutaviciene@am.lt) vyresnioji patarėja Stasilė Znutienė (tel. +370 69651357, el. p. Stasile.Znutiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 2 lapai.
2. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

Stasilė Znutienė, tel. +370 69651357, el. p. Stasile.Znutiene@am.lt